

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Придунайська філія

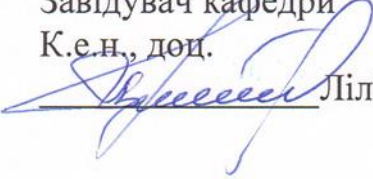
Кафедра економіки та менеджменту .

МАУП

Затверджую:
Директорка ПФ ПрАТ «ВНЗ МАУП»
д.п.н. проф. Тамара ГУМЕННИКОВА
“07” вересня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 07 вересня 2023 р.
Завідувач кафедри
К.е.н., доц.

Лілія БОДЕНЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК31 Управління ресурсним потенціалом регіону

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Розробник (-и) си­ла­бу­су нав­ча­ль­ної дис­ци­п­лі­ни:

Мірошніченко Олексій Володимирович к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту

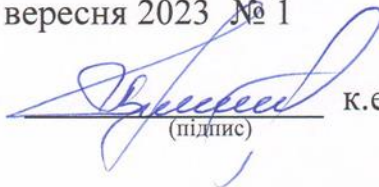
Викладач:

Мірошніченко Олексій Володимирович к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту

Си­ла­бус роз­гля­ну­то і за­твер­д­же­но на за­сідан­ні ка­фе­дри еко­но­мі­ки та менеджменту

Протокол від 07 вересня 2023 № 1

Зав. кафедри

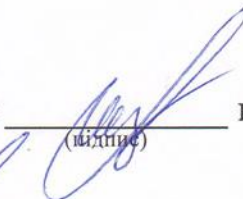

(підпис)

к.е.н. доц. Лілія БОДЕНЧУК

Си­ла­бус по­год­же­но з га­ран­том (керівником) освітньої програми 073 «Менеджмент»

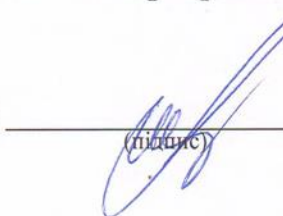
07.09.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми

(підпис)

к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

Си­ла­бус пе­ре­ві­ре­но

(підпис)

к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

07.09.2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

Загальні відомості

Назва дисципліни	Управління ресурсним потенціалом регіону
Викладач (-і)	Мірошніченко Олексій Володимирович
Портфоліо викладача (-ів)	http://izmail.maup.com.ua/
Контактний тел.	+38(067)714 62 38
E-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: другий та четвертий вівторок місяця 14.00-17.00

1. Анотація

Дисципліна «Управління ресурсним потенціалом регіону» є практично-спрямованою та обумовлює успішне застосування отриманих знань і передбачає освоєння способів діяльності, покладених в основу формування ключових компетентностей (інформаційної, комунікативної, дослідницької тощо).

Предмет навчальної дисципліни - комплекс понять і процесів у сфері формування, використання ресурсних можливостей регіонів для забезпечення успішного розвитку.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни полягає в отриманні менеджерами теоретичних і практичних знань з питань формування функціонування та розвитку ресурсного потенціалу регіону.

Навчальною програмою дисципліни «Управління ресурсним потенціалом регіону» передбачено вирішення таких завдань:

- вивчення теоретичних основ формування потенціалу регіону на основі забезпечення збалансованого використання ресурсів;
- з'ясування сутності структури та особливостей окремих елементів ресурсного потенціалу регіону;
- розкриття ролі та значимості ресурсного потенціалу регіону у вирішенні його стратегічних завдань;
- засвоєння системи критеріїв та показників оцінювання ресурсного потенціалу регіону та його використання;

- вивчення механізмів управління формування та розвитку ресурсного потенціалу регіону.

3. Формат курсу:

очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації трудових процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні</p> <p>ЗК 16. Здатність виявляти і вирішувати проблеми, приймати і обґрунтовувати рішення</p>
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	<p>ФК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо</p> <p>ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>ФК 16. Здатність реагувати на зміни в міжнародному економічному середовищі та адаптуватись до них на основі використання новітніх підходів міжнародного менеджменту</p> <p>ФК 17. Здатність визначати потенціал розвитку підприємств з урахуванням регіональних особливостей його функціонування та розроблювати і впроваджувати заходи щодо його реалізації</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН – 11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- ПРН – 21 Вміти оцінювати стан інфраструктури регіону, її проблеми та можливості, розробляти та впроваджувати заходи із розвитку інфраструктури регіону

5. Опис навчальної дисципліни:

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Управління ресурсним потенціалом регіону</i>	
Курс	3
Семестр	5
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Лекції	28
Практичні та семінарські заняття	24
Самостійна робота	68
Форма семестрового контролю	<i>Екзамен</i>

6. Статус дисципліни:

Обов'язковий компонент циклу професійної підготовки (шифр ОК31)

7. Пререквізити:

Освітні компоненти, які передують вивченню: «Політекономія», «Макроекономіка», «Розміщення продуктивних сил». Освітні компоненти для яких є базовою: «Регіональна економіка», «Міжнародний менеджмент», «Управління потенціалом підприємства».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.

1. Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
2. Microsoft PowerPoint – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
3. Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

9. Політика курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП»).

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен

вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

10. Схема курсу:

Таблиця 4

№ теми	Назва теми	денна форма			
		всього	в тому числі		
			л	сем	с.р.
ЗМ 1. Теоретико - методичні засади ресурсного потенціалу регіону					
1	Поняття «ресурсний потенціал регіону» та його загальна характеристика	10	2	2	6
2	Ресурси забезпечення потенціалу місцевого самоврядування	10	2	2	6
3	Структура потенціалу регіону	10	2	2	6
4	Ресурсний потенціал місцевого самоврядування як ключовий чинник розвитку територій	10	2	2	6
	Разом по ЗМ1	40	8	8	24
ЗМ 2. Механізм формування та використання ресурсного потенціалу регіонів України					
5	Формування ресурсного потенціалу регіону	10	2	2	6
6	Джерела фінансового забезпечення розвитку ресурсного потенціалу	12	4	2	6
7	Використання трудових ресурсного потенціалу	10	2	2	6
8	Результативність використання ресурсного потенціалу регіону	12	2	2	8
	Разом по ЗМ 2	44	10	8	26
ЗМ 3. Управління формуванням та використанням ресурсного потенціалу підприємства					
9	Система управління формуванням та використанням ресурсного потенціалу	10	2	2	6
10	Ресурсний потенціал як складова стратегічного потенціалу регіону	12	4	2	6
11	Стратегічне планування як спеціальний інструментарій управління територіальним розвитком	12	4	2	6
12	МКР	2		2	
	Разом по ЗМ 3	36	10	8	18
	Разом за курсом	120	28	24	68

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт:

Таблиця 5

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
1	2
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

1	2
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання СРС:

- змістовність – 3 бали
 - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 10 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 10 балів

Максимальна кількість балів - 30 балів.

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Таблиця 6

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань студентів

Письмова контрольна робота (або тестування)	Критерії оцінювання	
	1	2
23-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання	

1	2
20-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань
15-20	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
7-15	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі начального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни «Управління ресурсним потенціалом регіону» в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Форма проведення екзамену, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), кількість балів, яку може одержати студент, вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою економіки та менеджменту.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання з програмного матеріалу навчальної дисципліни і набуття певних компетентностей в цілому:

- володіння теоретичними знаннями про теорію і практику управління;
- здатності системного творчого використання набутих знань;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань з організації управління;
- повнота, якість і точність виконання розрахунків тощо.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Управління ресурсним потенціалом регіону» здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль (екзамен) здійснюється в комбінованій формі: письмовий - за екзаменаційними білетами або з використанням тестових форм та комп'ютерних технологій та співбесіда із студентом.

При оцінюванні результатів екзамену 100 балів розподіляються між кількістю питань та зазначаються в екзаменаційному білеті (варіанті тестів).

14. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (екзамену)

1. Сутність поняття «ресурсний потенціал регіону».
2. Основні риси, що характеризують потенціал регіону.
3. Співвідношення поняття «потенціал» і «ресурсний потенціал» регіону.
4. Елементи потенціалу регіону.
5. Принципова модель потенціалу регіону.
6. Поняття потенціалу розвитку регіону.
7. Основні показники ефективності використання ресурсів.
8. Зміст поняття «трудоий елемент потенціалу регіону».
9. Елементи потенціалу регіону.
10. Ресурсний потенціал регіону як джерело його конкурентних переваг.
11. Наукова розробка проблеми взаємозв'язку ресурсів та результатів
12. Оцінка результативності використання ресурсного потенціалу підприємства та її значення для прийняття оптимальних управлінських рішень.
13. Поняття «стратегічний потенціал».
14. Складові стратегічного потенціалу регіону.
15. Поняття розвитку і зростання регіону.
16. Стратегії внутрішнього і зовнішнього зростання.
17. Варіанти розвитку регіон залежно від ресурсів.
18. Необхідність пошуку джерел зовнішніх ресурсів розвитку
19. Етапи формування потенціалу регіону.
20. Завдання формування потенціалу регіону.
21. Заходи формування потенціалу регіону.
22. Сутність понять «ресурси» і «ресурсний потенціал» регіону.
23. Поділ ресурсів на традиційні та інтелектуальні.
24. Сутність триєдності форм ресурсів регіону.
25. Мето динні підходи до характеристики ресурсів регіону
26. Елементарні та диспозиційні ресурси.
27. Основні риси, що характеризують потенціал регіону.
28. Постійні (фіксовані) та змінні ресурси.
29. Активна і пасивна частки ресурсного потенціалу.
30. Фактичний та перспективний ресурсний потенціал.
31. Класифікація ресурсного потенціалу за організаційною ознакою

32. Сутність понять «запас ресурсу», «потік ресурсу», взаємозалежність», «взаємодоповненість» ресурсів.
33. Показники оцінки ресурсних можливостей регіону.
34. Стратегії внутрішнього і зовнішнього зростання.
35. Критерії, що визначають сукупний рівень ресурсного потенціалу
36. Сутність категорії «результативність».
37. Кількісні та якісні характеристики результативності використання ресурсного потенціалу регіону.
38. Логічний зв'язок між ресурсами та результативністю.
39. Фактори оцінювання результативності використання ресурсного потенціалу.
40. Резерви зростання результативності
41. Тру добі ресурси як його основний стратегічний ресурс.
42. Логічний взаємозв'язок між управлінням трудовим потенціалом та результативністю
43. Вплив дій HR-менеджменту на результативність
44. Інвестиційні ресурси підприємства та джерела їх формування.
45. Внутрішні та зовнішні інвестиційні ресурси.
46. Поняття розвитку і зростання регіону.
47. Ресурсний потенціал регіону як джерело його конкурентних переваг.
48. Інвестиційний потенціал та його елементи: інвестиційні ресурси, інвестиційна інформація, кадрові ресурси, інвестиційні плани й проекти.
49. Оцінювання ефективності використання інвестиційного потенціалу
50. Сутність ресурсного підходу до потенціалу регіону.
51. Фактори, що впливають на потенціал регіону.
52. Види потенціалів та їх характеристика.
53. Характеристика потенціалів інституціональних одиниць.
54. Управління ресурсним потенціалом регіону.
55. Об'єкти управління ресурсним потенціалом.
56. Суб'єкти управління ресурсним потенціалом.
57. Цілі управління ресурсним потенціалом: виробничі, соціальні, економічні, науково-технічні, стратегічні та ін.
58. Основні елементи системи управління ресурсами.
59. Виявлення ресурсів зниження витрат ресурсів.
60. Основні принципи управління ресурсним потенціалом.
61. Особливості управління ресурсним потенціалом у нових умовах господарювання.
62. Сутність понять «базовий потенціал», «прихований потенціал», «збитковий потенціал», «пересічний потенціал».
63. Організаційний потенціал регіону, його основні елементи.
64. Управління інвестиційним потенціалом підприємства.
65. Структура потенціалу регіону.
66. Складові процесу розвитку потенціалу регіону.
67. Система показників ефективності використання ресурсів.
68. Показник «зарплатоємність матеріальних витрат».
69. Поняття «інвестиції» та їх роль в економічному зростанні.
70. Інвестиції реальні, фінансові, інноваційні, інтелектуальні, прямі, приватні, державні, іноземні, спільні.

15. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література):

Основна література:

1. Кібік О.М. Котлубай В.О., Хаймінова Ю.В., Редіна Є.В. Основи економічної теорії. Економіка та врядування: навч. посібник. Одеса: Фенікс, 2019. 216 с.
2. Мішина Н.В., Хаймінова Ю.В. Стратегія регіонального розвитку та ефективне місцеве самоврядування: навч.-метод. посібн. Одеса, 2020. 52 с.
3. Керецман В. Ю. Державне регулювання розвитку регіонів України: теорія і практика: монографія. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2019. 512 с.
4. . Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2030 року / за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. К.: ННЦ «ІАЕ», 2020. 182 с.
5. Чернікова Н.М. Інноваційний розвиток підприємств в умовах цифровізації економіки // Управління соціально-економічним розвитком країни, регіону, підприємства в умовах кризи (виробнича, будівельна та транспортна галузі): моногр. / за ред. Л.В. Савчук. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019 С. 165-170.
6. Чернікова Н.М. Удосконалення бізнес-процесів підприємств в умовах цифрової трансформації // Інтеграція освіти, науки і бізнесу: колективна монографія / за ред. І-731 А. В. Череп. Запоріжжя: видавець ФОП Мокшанов В.В., 2020. Т. 8. С. 313-316.
7. Чернікова Н.М., Вороніна В.Л., Чеботарьов К.Г. Інноваційні підходи в управлінні HR-процесами на вітчизняних підприємствах. Трансформаційна економіка. № 3. 2023. С. 70 – 76
8. Voronina V., Varaksina E., Chernikova N. Theoretical foundations of strategic competitive advantages based on innovative development: collective monograph "Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects": compiled by D. Diachkov; Nemoros s.r.o., Prague 1, Czech Republic. ISSUE 4. 2022. P. 68 – 74

9. Chernikova N., Oliinyk A., Bahan N. Strategic management of resources of agricultural enterprises collective monograph “Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects”: compiled by D. Diachkov; Nemoros s.r.o., Prague 1, Czech Republic. ISSUE 4. 2023. P. 149 – 156
10. Федірець О.В., Даценко О.В., Кекало Є.О. Стратегічні аспекти управління матеріально-технічними ресурсами підприємства. Економічний простір. Дніпро, 2021. № 166. С. 69-73.

Інформаційні ресурси

11. Офіційний сайт Міністерства економіки України [сайт <http://www.me.gov.ua>].
12. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [<http://www.nbuv.gov.ua>].
13. Національна парламентська бібліотека [<http://www.alpha.rada.kiev.ua>].
14. Наукова бібліотека ім. Максимовича [<http://www.Lib.com.ua>].
15. <http://www.ukrstat.gov.ua/>- Державний комітет статистики України
16. <http://www.icps.kiev.ua/>- Міжнародний центр перспективних досліджень в Україні